

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף לו of מסכת גיטין
Some of the topics we will learn about include:
פרוזבול pertaining to a פרוזבול

יתומין אין צריכין פרוזבול
Orphans do not require a פרוזבול to collect their father's loan.

אין כותבין פרוזבול אלא על הקרקע
A lender, מלוה, writes a פרוזבול only if the לוח, borrower, owns land;
And the solutions if the לוח that does not own land.

The Machlokes regarding שטר שיש בו אחריות נכסים
Whether שמיטה cancels a loan that includes a lien on the לוח's properties?

A

יתומין
אין צריכין פרוזבול

אין כותבין פרוזבול
אלא על הקרקע

שטר שיש בו
אחריות נכסים

B

המלוה על המשכון והמוסר שטרותיו לבית דין אין משמטין
If the מלוה took the לוח's item as a security when he lent him the money;
Or he gave over the שטר to a Bais Din;
The loan is not cancelled.

המחזיר חוב לחבירו בשביעית צריך שיאמר לו משמט אני
If a מלוה wishes to pay up a loan after Shmittah, the מלוה must inform him that שמיטה cancels the loan.

נאמן אדם לומר פרוזבול היה בידי ואבד ממני
A מלוה is believed that he wrote a פרוזבול but it was lost.

B

המלוה על המשכון והמוסר שטרותיו לבית דין אין משמטין

המחזיר חוב לחבירו בשביעית צריך שיאמר לו משמט אני

נאמן אדם לומר פרוזבול היה בידי ואבד ממני

C The Machlokes in the Mishnah regarding עבד שנשבה ופדאוהו
 The עכו"ם of one person was captured by עכו"ם, and was then redeemed by another person.

And the Tanna Kamma's distinction of whether לשום עבד
 The עבד was with the intention that he remains a עבד.
 OR
 לשום בן חורין
 The עבד was with the intention that he becomes free.

The two approaches in understanding the Mishnah that are based in whether the Mishnah is a case of לפני יאוש
 The first owner did NOT surrender ownership of the עבד,
 OR
 לאחר ייאוש
 He did surrender ownership.

C

עבד שנשבה ופדאוהו

לשום	◆	לשום
בן חורין		עבד
לאחר	◆	לפני
יאוש		יאוש

1 So let's review ...

The Gemara continues with several Halachos pertaining to פרוזבול:

1.
 רב יהודה אמר שמואל says
 יתומין אין צריכין פרוזבול
 Orphans do not require a פרוזבול to collect their father's loan;
 דרבן גמליאל ובית דינו אביהן של יתומין
 manages their assets as their father would. Therefore, it is considered as if Bais Din owns the loan, which is the concept of פרוזבול.

2

2.
 The Mishnah in Massechet states
 אין כותבין פרוזבול אלא על הקרקע
 מלוה, the lender, writes a פרוזבול only if the לווה, the borrower, owns land, because, as Rashi explains
 דלא תקנו אלא למלתא דשכיחא
 The Chachamim initiated פרוזבול only for common loans that generally can be collected from the לווה's property.

אם אין לו
 מזכהו בתוך שדהו כל שהו
 And if the לווה does not own land, the מלוה awards him a small parcel of land, and writes a פרוזבול. The מלוה can then collect the entire loan based on
 אפילו קלח של כרוב
 Even a small piece of land;
 רב יהודה adds
 אפילו השאילו מקום לתנור ולכירים
 Even if the מלוה only lends the לווה space to store an oven;
 Or, allows him to keep a עציץ נקוב, a flower pot with a hole, suspended above his property. Even though it is not on the actual ground, he can write a פרוזבול, because a עציץ נקוב is considered קרקע, since it draws nourishment from the ground.

3

3.
 The Gemara cites a Braisa
 אין לו קרקע
 ולערב יש לו קרקע
 כותבין עליו פרוזבול
 If the לווה does not own land, but the guarantor on the loan does own land, the מלוה can write a פרוזבול
 And
 אין לו קרקע
 ולחייב לו יש לו קרקע
 כותבין עליו פרוזבול
 Even if both the לווה and the ערב do not own land, but a person who owes the לווה money, does own land, the מלוה can write a פרוזבול, because of
 שיעבודא דרבן נתן
 If A owes B and B owes C money, C can collect directly from A. Therefore, it's considered as if the לווה owns קרקע.

1

Several Halachos pertaining to פרוזבול

רב יהודה אמר שמואל

יתומין אין צריכין פרוזבול

Orphans do not require a פרוזבול to collect their father's loan

דרבן גמליאל
 ובית דינו
 אביהן של יתומין
 manages their assets as their father would.
 Therefore, it is as if Bais Din owns the loan.

2

מלך מוכתר ללווה

אין כותבין פרוזבול אלא על הקרקע

A מלוה writes a פרוזבול only if the לווה owns land

דלא תקנו אלא למלתא דשכיחא

If the לווה does not own land, the מלוה awards him a small parcel of land and writes a פרוזבול.
 אם אין לו
 מזכהו בתוך שדהו
 כל שהו

אפילו קלח של כרוב

Even if the מלוה only lends the לווה space to store an oven
 אפילו השאילו מקום לתנור ולכירים

Or, even to allow him to keep an עציץ נקוב, a flower pot with a hole, suspended above his property

3

לו ולערב אין להן קרקע ולחייב לו יש לו קרקע כותבין עליו פרוזבול	אין לו קרקע ולערב יש לו קרקע כותבין עליו פרוזבול
Even if both do not own land, but a person who owes the לווה money, does own land	If the לווה does not own land, but the guarantor on the loan does own land

the מלוה can write a פרוזבול

שיעבודא דרבן נתן

If A owes B and B owes C money, C can collect directly from A.

Therefore, it's considered as if the לווה owns קרקע.

4. The Mishnah in Masechta שביעית teaches the שביעית משמטת את המלוה בין בשטר בין שלא בשטר cancels all loans, regardless whether the loan was in a document or without a document. The Gemara cites two explanations of the Mishnah: רב ושמואל explain that שטר refers to שטר שיש בו אחריות נכסים. The loan has a document that includes a lien on the ליה's properties. שטר שלא בשטר refers to both שטר שאין בו אחריות נכסים. The loan was in document, but does not include a lien. And, כל שכן מלוה על פה. Certainly a loan with no שטר at all; In all cases, שביעית משמטת, because it was not collected before Shmittah.

רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש disagree and say שטר refers only to שטר שאין בו אחריות נכסים. And שטר שלא בשטר refers only to מלוה על פה. And only in these cases שביעית משמטת שטר שאין בו אחריות נכסים אינו משמט. Shmittah does not cancel this loan, because, as Rashi explains דכגבוי דמי ואין כאן חוב. It is considered as if the loan has already been collected.

4. *מלמד מסכת לביעית*

השביעית משמטת את המלוה בין בשטר בין שלא בשטר
cancels all loans, regardless whether the loan was in a document or without a document.

<p>רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש</p> <p>בשטר</p> <p>שטר שאין בו אחריות נכסים</p> <p>שלא בשטר</p> <p>מלוה על פה</p> <p><i>Only in these cases שביעית משמטת</i></p> <p>However</p> <p>שטר שיש בו אחריות נכסים אינו משמט</p> <p>דכגבוי דמי ואין כאן חוב</p>	<p>רב ושמואל</p> <p>בשטר</p> <p>שטר שיש בו אחריות נכסים</p> <p><i>A document that includes a lien on the ליה's properties.</i></p> <p>שלא בשטר</p> <p>שטר שאין בו אחריות נכסים</p> <p><i>A document, but does without a lien. כל שכן מלוה על פה</i></p> <p>שטר at all; Certainly a loan with no שטר at all;</p> <p><i>In all cases, שביעית משמטת, because it was not collected before Shmittah</i></p>
---	--

5. The Mishnah in Masechta שביעית states the המלוה את חבירו מעות על המשכון והמוסר שטרותיו לבית דין אין משמטין. If the מלוה took an item of the ליה as security when he lent him the money, שביעית does not cancel the loan, because בעל חוב קונה משכון. The מלוה owns the משכון in that he is liable if he loses it; and therefore כגבוי דמי ואין כאן חוב.

And if the מלוה gives over the שטר to a Bais Din, שביעית does not cancel the loan, because דתפסי להו בי דינא. It now belongs to Bais Din, and the מלוה is not the collector.

5. *מלמד מסכת לביעית*

המלוה את חבירו מעות על המשכון והמוסר שטרותיו לבית דין אין משמטין

<p><i>If the מלוה took an item of the ליה as security שביעית does not cancel the loan</i></p> <p>בעל חוב קונה משכון</p> <p><i>The מלוה owns the משכון in that he is liable if he loses it - and therefore כגבוי דמי ואין כאן חוב</i></p>	<p><i>If the מלוה gives over the שטר to a Bais Din, שביעית does not cancel the loan</i></p> <p>דתפסי להו בי דינא</p> <p><i>It now belongs to Bais Din, and the מלוה is not the collector.</i></p>
---	--

6

6. The Mishnah in Masechta Shביעית cites the Pasuk
 וזה דבר השמטה
 And as Rashi explains
 צריך לומר דיבור של שמיטה
 He must make the statement of Shmittah; from which we
 derive
 המחזיר חוב לחבירו בשביעית
 צריך שיאמר לו משמט אני
 If a מלוה wishes to pay the loan after Shmittah, the מלוה must
 inform him that שמיטה cancels the loan. However,
 ואם אמר לו אע"פ כן
 יקבל הימנו
 If the לוח insists, the מלוה may accept the payment.

רבה adds
 ותלי ליה עד דאמר הכי
 The מלוה may even coerce the לוח into saying כן אע"פ כן

6

מלך מסכת סביון

וזה דבר השמטה

כריך לומר דיבור של שמיטה
 He must make the statement of Shmittah

המחזיר חוב לחבירו בשביעית
 צריך שיאמר לו משמט אני

If a מלוה wishes to pay the loan after Shmittah,
 the מלוה must inform him that שמיטה cancels the loan

ואם אמר לו
 אע"פ כן
 יקבל הימנו

רבה - ותלי ליה עד דאמר הכי
 The מלוה may even coerce the לוח into saying: כן אע"פ כן

7

7. רב יהודה אמר רב נחמן
 נאמן אדם לומר פרוזבול היה בידי ואבד ממני
 A מלוה does not need to furnish the actual פרוזבול. He is
 believed to say that he wrote a פרוזבול but it got lost;
 because
 כיון דתקינו רבנן פרוזבול
 לא שביק היתירא ואכיל איסורא
 A person will not be dishonest and lie for a matter that he
 can easily accomplish legitimately.

The Gemara concludes however that this is actually a
 Machlokes in a Braisa:
 המוציא שטר חוב
 צריך שיהא עמו פרוזבול
 A מלוה, who wishes to collect a loan after Shmittah, must
 produce the actual פרוזבול.
 וחכמים אומרים
 אינו צריך
 He does not need to produce the פרוזבול.

The Gemara also teaches
 דבי רב אשי
 מסרי מילייהו להדדי
 They would merely state the words of a פרוזבול verbally.
 ולא צריכא מידי אחרינא
 It's not necessary to write it.
 =====

7

רב יהודה אמר רב נחמן

נאמן אדם לומר

פרוזבול היה בידי ואבד ממני

He is believed that he wrote a פרוזבול but it got lost
 A person will not lie
 for a matter that he
 can easily accomplish
 legitimately

כיון דתקינו רבנן פרוזבול
 לא שביק היתירא
 ואכיל איסורא

This is actually a Machlokes

המוציא שטר חוב

צריך שיהא
 עמו פרוזבול
 וחכמים אומרים
 אינו צריך

דבי רב אשי מסרי מילייהו להדד
 They would merely state the words of a פרוזבול verbally.
 ולא צריכא מידי אחרינא
 It is not necessary to write it.

8 Zugt Di Mishnah
 עבד שנשבה ופדאוהו
 If the עכו"ם of one person was captured by עכו"ם, and
 was then redeemed by another person, it depends;
 אם לשום עבד
 ישתעבד
 If he redeemed him for servitude, he remains a עבד.
 אם לשום בן חורין
 לא ישתעבד
 If he redeemed him for freedom, he is no longer a עבד.

 disagrees and says רשב"ג
 בין כך ובין כך ישתעבד
 In both cases he remains a עבד.

8 מלני

עבד שנשבה ופדאוהו

If the עבד of one person
 was captured by עכו"ם
 and was then redeemed by another person

<p>אם לשום בן חורין לא ישתעבד <i>If he redeemed him for freedom he is no longer a עבד.</i></p>	<p>אם לשום עבד ישתעבד <i>If he redeemed him for servitude he remains a עבד</i></p>
--	--

רלב"ג

בין כך ובין כך - ישתעבד
In both cases he remains a עבד.

9 The Gemara cites two approaches in explanation of the Mishnah.
 1.
 אביי says that the Mishnah refers to a case of לפני יאוש
 The first owner did NOT relinquish ownership of the עבד,
 and therefore there is NO Machlokes that if לשום עבד
 ישתעבד לרבו ראשון
 If the פדיון was for עבדות, the עבד belongs to the first owner,
 because he was not יאוש.
 The Machlokes is only if לשום בן חורין
 If the פדיון was for חירות;
 The תנא קמא holds לא ישתעבד לרבו שני
 דהא לשום בן חורין פרקיה
 He does not belong to the second owner, because he
 redeemed him for חירות.
 לרבו ראשון נמי לא
 דילמא מונעי ולא פרקי
 And he does not belong to the first owner either, because
 if he would, people might refrain from redeeming a
 captured עבד, as the Mitzvah of פדיון שבוים is only for a בן
 חורין, a free person.

 holds רבי שמעון בן גמליאל
 בין כך ובין כך ישתעבד
 He does belong to the first owner, because people will not
 refrain from redeeming a captured עבד because כשם שמצוה
 לפדות את בני חורין כך מצוה לפדות את העבדים
 The Mitzvah to redeem a captured person includes a עבד
 as well.

9 אביי

1

לפני יאוש

The first owner did not relinquish ownership
 לשום עבד
ישתעבד לרבו ראשון

<p>לרבו ראשון ישתעבד <i>He belongs to the first owner, because people will not refrain from redeeming a captured עבד because</i></p>	<p>לרבו שני ישתעבד <i>Because if he would belong to the first owner, people might refrain from redeeming a captured עבד, as the Mitzvah of פדיון שבוים is only for a בן חורין</i></p>
---	--

כשם שמצוה לפדות בני חורין כך מצוה לפדות עבדים
The Mitzvah to redeem a captured person includes a עבד as well

10

2. רבא says the Mishnah refers to a case of לאחר יאוש
 The first owner DID relinquish ownership of the עבד, and the Machlokes is in both cases:
 The תנא קמא holds לשום עבד
 ישתעבד לרבו שני
 If the פדיון was for עבדות, the עבד now belongs to the second owner, because the first owner was מייאש.
 However, לשום בן חורין לא ישתעבד
 לא לרבו ראשון ולא לרבו שני
 If the פדיון was for חירות, the עבד does not belong to either one:
 לרבו שני לא דהא לשום בן חורין פרקיה
 He does not belong to the second owner, because he redeemed him for חירות.
 לרבו ראשון נמי לא דהא לאחר יאוש הוה
 And he does not belong to the first owner because he was מייאש.
 רבן שמעון בן גמליאל אומר בין כך ובין כך ישתעבד
 רבי שמעון בן גמליאל holds that in both cases he belongs to the first owner, because שלא יהא כל אחד ואחד הולך ומפיל עצמו לגייסות ומפקיע עצמו מיד רבו
 The Chachamim initiated that he goes back to his original owner, so that slaves would not submit themselves to captivity in the hope of being redeemed and becoming free.

10

רבא

2

לאחר יאוש

The first owner did relinquish ownership of the עבד

טא קמא

<p>לשום בן חורין לא ישתעבד לא לרבו ראשון - ולא לרבו שני</p> <p><i>דבא ללוק בן חורין פרקיה</i> <i>He does not belong to the second owner, because he redeemed him for חירות</i></p>	<p>לשום עבד ישתעבד לרבו שני</p> <p><i>דבא לאחר יאוש הוה</i> <i>And he does not belong to the first owner because he was מייאש</i></p>	<p>לשום עבד ישתעבד לרבו שני</p> <p><i>דבא לאחר יאוש הוה</i> <i>He does not belong to the first owner because he was מייאש</i></p>
--	---	---

רבן שמעון בן גמליאל

בין כך ובין כך ישתעבד

In both cases he belongs to the first owner

אלא יפא כל אחד ואחד בלוק ומפיל עצמו לגייסות ומפקיע עצמו מיד רבו

So that slaves would not submit themselves to captivity in the hope of being redeemed and becoming free

11 The Gemara goes on to explain that according to רבא, the לשום תנא קמא holds לשום עבד ישתעבד לרבו שני Although the first owner was already מייאש, the עבד did not become free, because, שבאי קני ליה למעשה ידיו The captor, the עכו"ם, acquires the עבד for his work, and when the second owner, the ישראל, redeems him עבד לשם עבד, he acquires complete ownership of the עבד.

As ריש לקיש says עכו"ם קונה את העכו"ם למעשה ידיו One עכו"ם can own another עכו"ם for his work, based on a ק"ו; עכו"ם - ישראל קונה עכו"ם - עכו"ם לא כ"ש An עכו"ם can own even a ישראל for his work, as the Pasuk that referring to an עבד עברי states ונמכר לגר תושב או לעקר משפחת גר

However, לגופו לא עכו"ם cannot completely own a ישראל, nor a עכו"ם, because the Pasuk states וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו

אתם קונים מהם Only a ישראל can completely acquire a עכו"ם. ולא הם קונים מכם ולא הם קונים זה מזה A עכו"ם cannot completely acquire another עכו"ם, and certainly not a ישראל;

11 תנא קמא

לשום עבד ישתעבד לרבו שני

לא לרבו ראשון - ולא לרבו שני

מייאש, the עבד did not become free, because, שבאי קני ליה למעשה ידיו

The captor, the עכו"ם, acquires the עבד for his work, and when the 2nd owner, the ישראל, redeems him עבד לשם עבד, he acquires complete ownership of the עבד

ק"ו

עכו"ם קונה את העכו"ם למעשה ידיו

One עכו"ם can own another עכו"ם for his work, based on a ק"ו

עכו"ם < ישראל קונה עכו"ם < עכו"ם לא כ"ש

וְנִמְכַר לְגֵר תּוֹשֵׁב אוּ לְעֶקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר

לגופו לא

An עכו"ם cannot completely own a ישראל, nor a עכו"ם, וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו

אין קונים מהם Only a ישראל can completely acquire an עכו"ם.

וא לא הם קונים מכם וא לא הם קונים זה מזה An עכו"ם cannot completely acquire another עכו"ם and certainly not a ישראל.